

Obitelj i posao te mogućnost njihova prožimanja u suvremenom društvu

Stižem u Zagreb okupan proljetnim suncem. Sve cvjeta i miriše, prelijevaju se boje: žuta, plava, crvena, zelena, ružičasta. U Zagrebu provedoh najljepše godine, godine odrastanja i stasanja, godine studentskih dana prepune brigama, ali i slatkim zadovoljstvima mladenačkih ljubavi i ljepote.

Nekad, ne tako davno, ili se to meni čini, u mojoj mladosti sve je bilo drukčije. Cvijeće je drukčije cvjetalo, sunce kao da je drukčije sjalo, i magla je drukčije padala. Tramvaji su drukčije prolazili, a i ljudi su se drukčije ponašali. Doživjeti Zagreb u rano proljeće neopisivo je iskustvo. Snijeg se tek otopio, a kumice na Dolcu odavno slažu svoje povrće. Tkalčičeva je također poseban doživljaj. Kada zubato sunce udari u stare pločnike svakoga vidiš tko prođe, a i svatko vidi tebe. Obično sam volio sjediti pokraj kipa Marije Jurić Zagorke, tamo me nitko nije primijetio jer ionako su svi već zaboravili na ljude koji su nešto postigli u životu. Sjedio sam tamo i iz prikrajka promatrao živote svojih sugrađana. Odjednom zazvoni u mojoj glavi njezino ime i tisuću neizgovorenih riječi, skrivenih pogleda, sjetih se, bila je vila moje mladosti... Tako mlada, ambiciozna i željna uspjeti svojim radom u struci. Eli, Eliz, Elizabeta, moja Beta... Sjećam se te godine kada je diplomirala. Sve u roku, najbolje ocjene, mislim i da je bila proglašena za najboljeg studenta u generaciji. Iako je tada mislila da je sve savršeno, i da je čeka blistava budućnost, očito ju je malo taj mladenački entuzijizam povukao.

Tada se činilo kao u snu: ona 25 godina, najljepše godine, i cijeli život pred njom. Oko nje na promociji njeni, mislim, najponosniji roditelji na svijetu. Ekonomiju, da i ona je završila ekonomiju. Iako je znala da će s ekonomijom teško naći posao, vjerovala je da će se cijeliti to što je bila odličan student, čak iznad prosjeka. I da, završio je jedan možda i najljepši period njena života, neodgovornost i bezbrižne trenutke znala je da treba spakirati na daleki put. Mislila je da zbog svoje upornosti i znanja nema problema. Tada je imala i dečka, sjećam se stare klupe na Strossmayrevom šetalištu, to je bila njihova klupa. Svaki put kada bih prolazio, oni su bili zagrljeni, ljubili se ili izmjenjivali dodire i nježnosti. Iako su imali puno problema, oni su izgledali uistinu sretno kao da su na svom oblaku sreće i izolirani od ostatka svijeta. Činilo mi se da on nije bio za nju, ali nije na meni da se miješam u ičiji život. Elizabeta svojom pojavom bijaše san svih nas mlađih studenata. Nikad nisam imao hrabrosti prići ni pokazati najdublje osjećaje. Ostala je moja tiha patnja. Iako je bio tri godine stariji od nje, ostao je student četvrte godine i nakon što je ona diplomirala. Odlučila se zaposliti, imala je briljantan životopis, toliko državnih natjecanja i pohvala, mislim da tada nitko toliko nije imao. Slala je ponude ,ali jednostavno mjesecima nije dobila odgovore. Sjedila je uz telefon tjednima.

Tjedan dana nakon njene promocije roditelji su joj poginuli u prometnoj nesreći u blizini Zagreba te je s 25 godina ostala siročić. Mnogi kažu: "Hvala Bogu što nije ranije!" Ipak, roditelji su je odškolovali i napravili joj određeni put kojim je trebala krenuti, ali opet nikako da krene. Bila je sama i uplašena kao plaho lane bez svoje obitelji. Opet, bila je i nije bila sama, imala je njega kakav god on bio, barem tada ga je imala. Taman je dobila odgovor na jednu ponudu u Hrvatskoj narodnoj banci kada je saznala uznemirujuću vijest: bila je trudna. Možda više i nije bila tako sama, ali opet, kao što rekoh, on nije bio za nju. Čim je to saznao, pobjegao je najbrže što je mogao, i naravno tu mu se izgubio svaki trag. Pred njom je bila velika odluka: sama bez posla, bez potpore i savjeta nije u potpunosti znala što učiniti. Ipak, dobila je priliku za posao i karijeru i znala je ako zadrži dijete s poslom se može pozdraviti. Naravno, pokazala je da će radije ostati dobar čovjek i odlučila roditi. Svi snovi briljantne studentice pali su u vodu. Bila je razočarana u svijet što ide dalje i vrijeme što nije stalo. Bila je ljuta na sebe, roditelje što su je ostavili i njega, naravno njega,

kukavicu koji čim je vidio problem pobježe glavom bez obzira, zavukao se u mišju rupu. Mislila je da su je se svi odrekli: prolaznici, građani i državljani ove države, a nadalje poslodavci i oni koji tvrde da traže samo znanje i sposobnosti. Znala je da će ovdje poludjeti, buđenje je donosilo samo crnilo i noćne more: ili će se baciti s petog kata svoje zgrade ili će se izgubiti i potruditi da ju nitko nikad ne pronađe! I da, naravno, izabrala je težu odluku: otišla je.

Dugo se nije ništa znalo o njoj. Pričalo se da se snašla u Danskoj u jednoj hrvatskoj zajednici. Svi su je već zaboravili, kao da nikad nije ni postojala. Grob njenih roditelja već je zarastao korovom, i umjetno cvijeće već je požutjelo. Godine su prolazile, a njoj ni traga ni glasa. Sve do jednog ponedjeljka. Kada sam išao s Dolca prema svojoj zgradi, prošao sam pored one klupe na Strossmayrevu šetalištu. Na njoj je još bilo urezano njeno ime. Ta klupa uvijek je bila prazna, sve do tog ponedjeljka. Na njihovoj klupi sjedila je mala djevojčica smeđih lokni i rumenih obraza. Prišao sam do nje i pitao: "Pa tko si ti?" Neodoljivo me gledala velikim smeđim očima i ništa nije odgovarala. Sjedila je sama, sve dok se nije pojavila ona. Da, i ona se pojavila –Elizabeta. I samo da vam kažem uspjela je u svom cilju. Sama, bez ičije pomoći, vratila se u ovaj grad, u ovu zemlju u kojoj su joj okrenuli leđa, podigla je i to malo dijete, malu Kasiju, najslađu djevojčicu koju sam vidio. Sasvim obična, a opet neobična životna priča.

Život ju nije mazio, pričala mi je na drvenoj klupi kod starog hrasta kako joj ni u Danskoj nije tekao med i mlijeko. Ostala je i gladna i žedna, radila najteže poslove, ali je stala na noge. Sto puta se pitala: "Pa što ću pružiti ovom djetetu? Kako ću s njom? Ipak, ona je mala i treba joj puno pažnje, a ja trebam i raditi." Jedva je preživjela, a i izdala je dvije knjige o samohranim majkama. Tim knjigama svim ženama u njezinoj situaciji dala je zvijezdu vodilju koja će ih voditi u životu i pokazala koliko je jaka kada se suočila i priznala svoje probleme te ih podijelila s tisućama čitateljica. Sada, kada se vratila, ponovno piše, iz prve ruke saznao sam da će se nova knjiga zvati "Povratak". Moja Beta našla je dvostruku sreću. Prvu: posao računovođe u poznatom zagrebačkom odvjetničkom društvu; i drugu sreću: staru teta Ružu koja joj pomaže oko malene prije podne dok je ona na poslu. Teta Ružu kao da je sam Bog poslao, nedavno je ostala bez muža i treba joj netko o komu će skrbiti i tko će joj uveseljavati samotne dane da ne bi otišla za njim. Ponekad im dođem praviti društvo, Kasia je prava razigrana djevojčica i jako je zavaljela Ružu i mene.

Svojim pričama i putopisima pokazala mi je Elizabeta da nikad ne znaš što ti život nosi, i što god nosio uvijek ga možeš okrenuti u svoju korist. Jer, kako kaže ona narodna: "Čovjek je sam krojač svoje sreće!" Ona ju je skrojila savršeno, ne kao predivnu haljinu s ušivenim dijamantima, nego kao tisuće šarenih komadića tkanine, tisuću šavova i zakrpa koje su pokazivale što je prošla. Baš je u tome bila predivna: iz ničega je stvorila sve, iz poderanog komada tkanine stvorila je prekrivač koji je bio njezino skrovište od svake nadolazeće patnje.

Vanja Brčić
Dobna skupina: 3.-4. SŠ